

Rapport

Dialogmøder om grænsehindre i Norden 2017

Nordisk
Ministerråd

Erklæring fra de nordiske statsministre vedrørende grænsehindre i Norden

Erklæringen blev offentliggjort under Nordisk Råds session 28.10.15

Vedtaget

De nordiske statsministre

Vi vil fjerne de grænsehindre, der hæmmer væksten i Norden.

Vi ser desværre eksempler på, at forskelle i regler eller krav til produkter afholder virksomheder fra at udvide deres forretning til de øvrige nordiske lande og derved udnytte det store nordiske marked med 26 millioner forbrugere. Det er ærgerligt. For det hindrer skabelse af vækst og arbejdspladser i Norden. Og det gør det sværere at tiltrække investeringer udefra.

Vi hilser på den baggrund Grænsehindringsrådets arbejde med at forebygge og fjerne grænsehindre velkommen, og ser fortsat Grænsehindringsrådet som de nordiske regerings centrale aktør i dette arbejde.

Samtidig anerkender vi, at erhvervsorganisationerne og arbejdsmarkedets parter har fingeren på pulsen og ved, hvor de virkelige væksthæmmende grænsehindre findes. Derfor vil vi nu gennem Grænsehindringsrådet intensivere dialogen med repræsentanter for disse, så de inddrages yderligere i det nordiske arbejde med at fjerne grænsehindre.

Organisationerne kan være med til at finde løsninger på de grænsehindre, der fortsat består mellem de nordiske lande. Det vil være en fordel for alle nordiske virksomheder og borgere.

Vi giver derfor generalsekretæren for Nordisk Ministerråd i opdrag at sikre en struktureret dialog, hvor organisationerne kan mødes med Grænsehindringsrådet og relevante nordiske ministre for sammen at få løst denne opgave.

Forord

Vækst og mobilitet for erhvervslivet i Norden har gennem de sidste år været et højt prioriteret område for vores arbejde i Nordisk Ministerråd.

I april 2015 blev erhvervslivskonferencen 'Vækst i Norden' afholdt på Børsen, København, hvor arbejdsmarkedets parter fremlagde en liste over de 15 vigtigste grænsehindringer. Dette resulterede i en erklæring fra de nordiske statsministre om vigtigheden af en effektiv dialog mellem arbejdsmarkedets parter, Grænsehindringsrådet og berørte ministerier med fokus på fjerne udfordringer for erhvervslivet med henblik på at øge vækst og mobilitet i Norden.

I 2016 fortsatte Grænsehindringsrådet dialogen med ministerier og arbejdsmarkedets parter. Som resultat heraf blev de vigtigste grænsehindringer for erhvervslivet i Norden bekræftet og fundamentet for at gå i gang med løsninger var lagt.

I 2017 har vi udvalgt to grænsehindringer, som er særlig vigtige, og som, vi antager, vedkommer alle lande og områder. Det er brancheregulerede erhvervskvalifikationer samt informationsmangel for virksomheder i Norden. Begge grænsehindringer er listet som vigtige i både 2015 og 2016, og derfor er de i 2017 på dagsordenen.

Vi har valgt at holde nationale dialogmøder, hvor Grænsehindringsrådet sammen med de nordiske samarbejdsministre har mødtes med nationale parter fra arbejdsmarkedet for at drøfte problematikker, udfordringer og løsninger i relation til de to grænsehindringer. Formålet har været at skabe nationale relationer mellem ministerier og erhvervsliv for at finde fælles nordiske løsninger med fokus på vækst og mobilitet.

Dialogmøderne har medvirket til, at alle har bidraget til løsninger og for fremtiden vil prioritere løsninger på de to udvalgte grænsehindringer, således at vi nu går fra at løse grænsehindringer *for* erhvervslivet til at løse grænsehindringer *med* erhvervslivet. De sidste tre års fokus på grænsehindringer for erhvervslivet ved afholdelse af konferencer, dialogmøder og interviews har skabt gode relationer og platforme for dialog mellem de berørte ministerier, Grænsehindringsrådet og arbejdsmarkedets parter.

Processen har med fornyet viden og de forskellige parters bidrag skabt gode

forudsætninger for, at det nordiske erhvervsliv for fremtiden selv kan bidrage til at bane vejen for fremtidige løsninger af vigtige grænsehindre, der hæmmer vækst i Norden.

Målet om at etablere en relation og dialog mellem parterne er nået, og jeg foreslår derfor, at Sverige som formand for Nordisk Ministerråd i 2018 fortsat bevarer fokus på at opretholde, vedligeholde og styrke dialogen mellem parterne.

Dagfinn Høybråten
Generalsekretær, Nordisk Ministerråd

Indhold

Om dialogmøderne	5
Dialogmødernes parter	6
Dialogmødernes deltagere	7
Proces	9
To udvalgte grænsehindre	10
Dialogmødernes tilgang til de to grænsehindre	11
Case: Brancheregulerede erhvervskvalifikationer	12
Brancheregulerede erhvervskvalifikationer	13
Case: Informationsmangel for virksomheder i Norden	14
Informationsmangel for virksomheder i Norden	15
Indledende resultater	16
Brancheregulerede erhvervskvalifikationer	17
Link-portal for virksomheder i Norden	19
Anbefalinger	21
Brancheregulerede erhvervskvalifikationer	22
Link-portal for virksomheder i Norden	24
Dialogmøder fremover	26

Om dialogmøderne

Baggrund

Ved erhvervslivskonferencen 'Vækst i Norden' på Børsen i København 2015 under dansk formandskab for Nordisk Ministerråd blev vigtige grænsehindringer identificeret af arbejdsmarkedets parter.

Dette førte senere samme år til en erklæring fra de nordiske statsministre om vigtigheden af en dialog mellem arbejdsmarkedets parter, Grænsehindringsrådet og berørte ministerier.

Derfor satte det nationale grænsehindringsrådsmedlem sammen med samarbejdsministeren i 2016 fokus på at fortsætte dialogen med arbejdsmarkedets parter.

Dialogmøder i Norden 2017

På baggrund af de nordiske statsministres erklæring i 2015 besluttede Nordisk Ministerråd i 2017 at afholde nationale dialogmøder med deltagelse af samarbejdsministeren, Grænsehindringsrådet samt arbejdsmarkedets parter.

Dialogmøderne er planlagt og afholdt i perioden april til oktober 2017 af Nordisk Ministerråd understøttet af konsulentbureauet Resonans Kommunikation.

Formål og mål

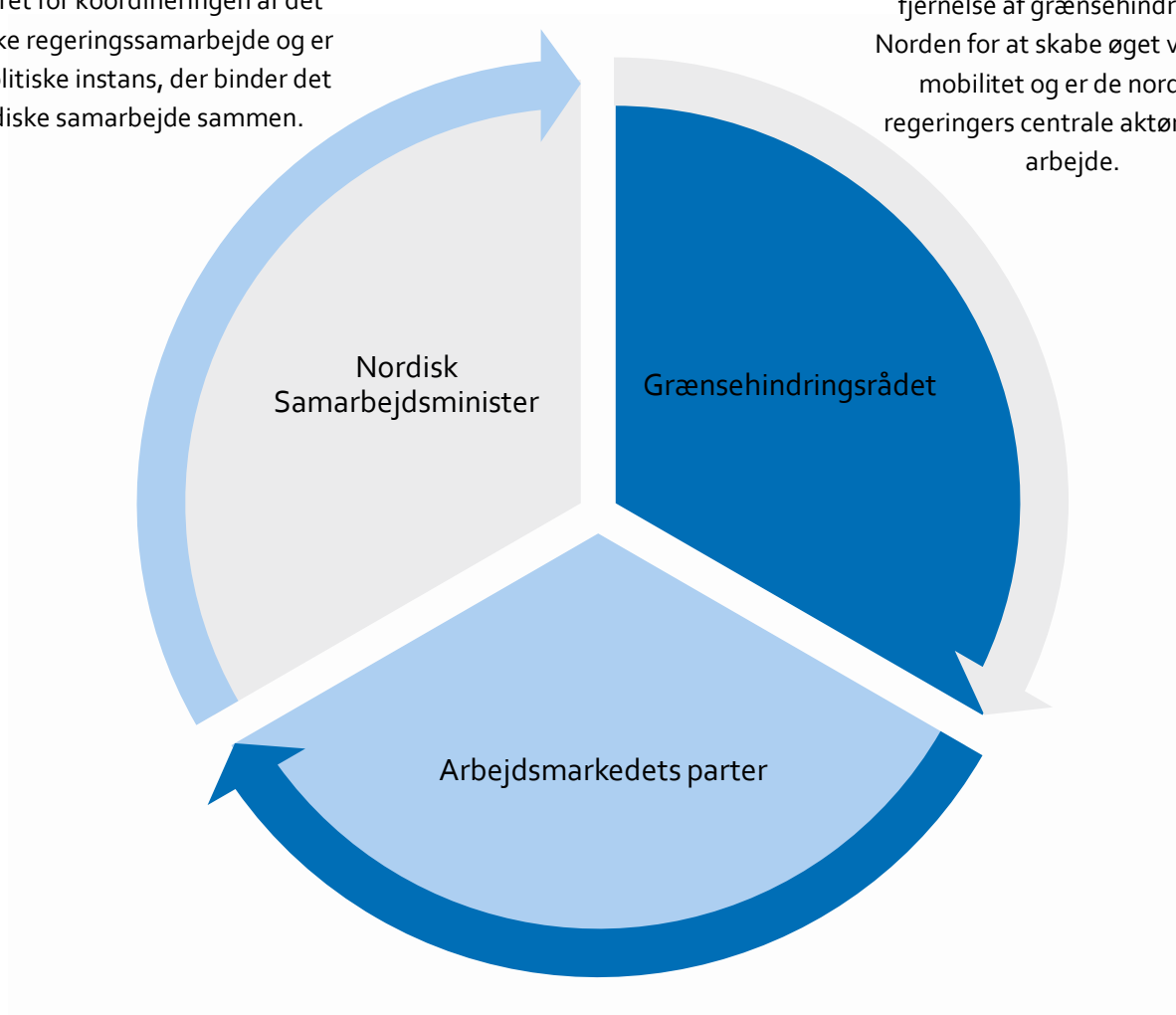
Formålet med dialogmøderne i 2017 er at skabe en styrket relation og dialog mellem parterne, så vigtigheden af løsninger på erhvervsrelaterede grænsehindringer drøftes og prioriteres nationalt til fordel for mobilitet i Norden. Dette ved at fokusere på egne såvel som andre nordiske landes udfordringer, således at parterne bliver bevidste om de nordiske problematikker og potentialer på områderne.

Det skal resultere i, at parterne bidrager til og prioriterer løsninger på de to udvalgte grænsehindringer. I fremtiden skal parterne således tænke både nationalt og nordisk for på sigt at kunne finde de rette løsninger i de respektive lande til fordel for det nordiske erhvervsliv.

Dialogmødernes parter

De nordiske samarbejdsministre har ansvaret for koordineringen af det nordiske regeringssamarbejde og er den politiske instans, der binder det nordiske samarbejde sammen.

Grænselhindringsrådet arbejder for fjernelse af grænselhindringer i Norden for at skabe øget vækst og mobilitet og er de nordiske regerings centrale aktør i dette arbejde.

Arbejdsmarkedets parter har indblik i erhvervslivet og ved, hvor væksthæmmende grænselhindringer findes, og hvordan disse i praksis med fordel kan løses.

Dialogmødernes deltagere

Nordisk Samarbejdsminister,
Græsehindringsrådet, Udenrigsdepartementet,
Sydsvensk Industri- og Handelskammer,
Norrbottens Handelskammer, LO, Nordens Faglige
Samorganisation, SACO, TCO,
Næringsdepartementet,
Uddannelsesdepartementet.

Nordisk Samarbejdsminister,
Græsehindringsrådet, Nordisk Råd, Dansk
Erhverv, Dansk Metal, Dansk Arbejdsgiverforening,
Dansk Byggeri, LO, Håndværksrådet, FTF, Dansk
Industri, Udenrigsministeriet.

Græsehindringsrådet, Arbejdsministeriet,
Uddannelsesministeriet, Landsforeningen for
Handel og Kontor, Arbejdsformidlingen, Industriens
Hus, Håndværkerforeningen.

Nordisk Samarbejdsminister,
Græsehindringsrådet, Embedsmandskomiteén for
Arbejdsliv og Ligestilling, Udenrigsministeriet,
BSRB, Islands Lærerforening, Hallo Norden,
Arbejdsdirektoratet, BHM, Velfærdsministeriet.

Nordisk Samarbejdsminister,
Grænsehindringsrådet, Ålands Landskabsregerings
ministre, Ålands Lagting, Regelrådet, Åland Living,
Næringslivsorganisationer, Hallo Norden,
Foreningen Norden, Nordens Institut, Ålandske
medier.

Grænsehindringsrådet, Lærernes
Fagforening IMAK, Grønlands Erhverv,
Arbejdsgiverforeningen NUSUKA, NAPA, Hallo
Norden.

Centralhandelskammeret, Fagcentralen FFC (SAK),
Akademikercentralen Akava,
Tjenestemandscentralorganisationen STTK,
Finlands næringsliv EK, Företagarna i Finland,
Udenrigsministeriet.

Nordisk Samarbejdsminister,
Grænsehindringsrådet, LO, KS, Virke, NHO, YS,
Udenrigsdepartementet.

Proces

1

April 2015 – dansk formandskab

Den 30. april 2015 blev der afholdt erhvervslivskonference på Børsen, 'Vækst i Norden', i København med fokus på erhvervsrelaterede grænsehindre, hvor en liste over de 15 vigtigste grænsehindre blev udarbejdet.

2

Oktober 2015 – dansk formandskab

Senere i 2015 vedtog de nordiske statsministre en erklæring om vigtigheden af en effektiv dialog mellem arbejdsmarkedets parter, Grænsehindringsrådet og de berørte ministerier. Generalsekretæren fik til opgave at etablere dialog med parterne om grænsehindre for erhvervslivet.

3

2016 – finsk formandskab

I 2016 fortsatte Grænsehindringsrådet sammen med de nordiske samarbejds-ministre dialogen med arbejdsmarkedets parter. Dette resulterede i endnu en liste over afgørende grænsehindre.

4

April - oktober 2017 – norsk formandskab

To udvalgte grænsehindre er i 2017 på dagsordenen ved nationale dialogmøder mellem berørte ministerier, Grænsehindringsrådet og arbejdsmarkedets parter med fokus på løsninger på grænsehindrerne.

5

Oktober 2017 – norsk formandskab

Efter afholdelse af i alt otte nationale dialogmøder vil der blive udarbejdet en rapport med en opsummering af dialogmøderne med anbefalinger til det videre arbejde.

To udvalgte grænsehindre

I både 2015 og 2016 har arbejdsmarkedets parter i samarbejde med Grænsehindringsrådet og samarbejdsministre identificeret grænsehindre, der hæmmer vækst og mobilitet for erhvervslivet i Norden. De forskellige parter har både i 2015 og 2016 skulle angive, hvilke af de oplyste grænsehindre, der bør prioriteres løst. To grænsehindre er udvalgt som omdrejningspunkt for dialogmøder i 2017, eftersom de har fået højeste prioritet af parterne, da de er vigtige og betydningsfulde for erhvervslivets mobilitet i Norden.

De to udvalgte grænsehindre er brancheregulerede erhvervskvalifikationer og informationsmangel for virksomheder i Norden.

Alle landene og de forskellige parter deler behovet for arbejdskraft, ønsket om at øge tilgængeligheden for arbejdskraft, og de mangler fleksibilitet i anerkendelsen af gældende erhvervskvalifikationer. De to grænsehindre er derfor også udvalgt, eftersom de samlet set ved løsning kan bidrage til øget arbejdskraft, øget tilgængelighed af arbejdskraft og højere fleksibilitet i anerkendelsen af erhvervskvalifikationer.

Det er derfor af afgørende betydning, at problematikker, udfordringer og potentialer på områderne belyses og drøftes. Her er dialog, relationsskabelse og samarbejde mellem parterne midlet til at påbegynde en løsning af grænsehindringerne. Især bidrager dialog mellem parterne til at belyse de to grænsehindre, der er af kompleks karakter, men som ved løsning samlet set kan øge den nordiske mobilitet.

Dialogmødernes tilgang til de to grænsehindringer

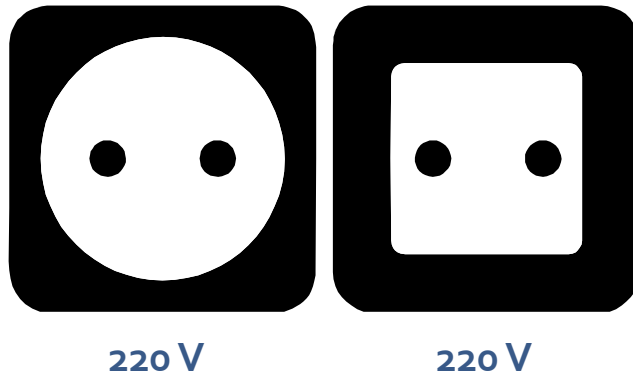
De to udvalgte grænsehindringer er af forskellig karakter, og de har forskellige udgangspunkter. Dialogmødernes tilgang til de to grænsehindringer er derfor forskellig, og de tager udgangspunkt i, hvor langt arbejdet og løsningen med den enkelte grænsehindring er.

Brancheregulerede erhvervskvalifikationer er en udforsket grænsehindring, hvor hverken problematikker eller udfordringer på området er fuldt identificeret eller kortlagt. Derfor har dialogmøderne haft fokus på at opnå indsigt i problematikker og de bagvedliggende årsager og baggrunde for dernæst at drøfte potentielle løsningsforslag til fordel for nordisk mobilitet. Behovet ligger i at identificere og kortlægge grænsehindringen branche for branche for på den baggrund at udarbejde en løsning, der især baserer sig på fortsat relation og dialog mellem henholdsvis Nordisk Ministerråd for Arbejdsliv (MR-A) og arbejdsmarkedets parter.

Informationsmangel for virksomheder i Norden er en grænsehindring, som er kortlagt i en behovsanalyse foretaget af Rambøll i 2014. På den baggrund er der opnået indsigt i området, og problematikker og behov er kortlagt. Nordisk Ministerråd har i 2017 løst grænsehindringen gennem udvikling af en link-portal for virksomheder i Norden, der samler relevante links med information omkring grænseoverskridende erhvervsaktiviteter i Norden. Dialogmøderne har derfor haft fokus på at præsentere den nye link-portal, hvor deltagerne er blevet bedt om at vurdere, om portalen imødekommer det behov, som virksomheder i Norden har. Endvidere blev de bedt om at reflektere over, hvordan de hver især kan være med til at skabe kendskab til link-portalens blandt virksomhederne. Behovet ligger nu i at påbegynde en implementering af link-portalens, så den kan indfri de informationsbehov, de nordiske virksomheder måtte have og derfra løbende vurdere, hvorvidt en mere udvidet informationsportal skal udvikles.

For at tage højde for de to udvalgte grænsehindringers forskellige udgangspunkter fik deltagerne på forhånd tilsendt information om de to grænsehindringer med dertilhørende refleksionsspørgsmål for på den måde at sikre en systematisk og givende dialog.

Case: Brancheregulerede erhvervskvalifikationer

Mange erhverv er i de nordiske lande reguleret forskelligt. Eksempelvis kan det være svært for en finsk el-installatør at få et job i Norge, selvom strømmen er den samme.

Samtidig er det svært for den finske elektriker at finde information om, hvilke krav man skal leve op til for at kunne udøve sit erhverv i andre nordiske lande.

Ovenstående case viser de problematikker, som grænsehindringen skaber. Det påvirker både elektrikerens virksomhed. Og det påvirker også borgeren, som skal have arbejdet udført, da det tager længere tid. Det påvirker arbejdsmarkedets parter og myndigheder, som elektrikerens virksomhed og borgeren søger rådgivning hos.

Brancheregulerede erhvervskvalifikationer

Der skelnes mellem lovregulerede og brancheregulerede erhverv i Norden. Udredninger og rapporter viser¹, at der er en manglende anerkendelse af erhvervskvalifikationer, når det kommer til brancheregulerede erhverv. Endvidere viser undersøgelser, at brancheregulerede erhvervskvalifikationer resulterer i langt flere grænsehindre end lovregulerede. Dette er en betydelig grænsehindring i Norden, da det er med til at forhindre såvel arbejdskraftens frie bevægelighed som virksomheders tilgang til arbejdskraft.

Brancheregulerede erhvervskvalifikationer er den overordnede betegnelse for mange grænsehindre, der stadig står relativt ubelyst hen. Ofte foregår den branchebaserede regulering uden offentlige myndigheders medvirken, hvilket medfører, at nationale myndigheder, borgere og virksomheder fra andre nordiske lande ikke har mulighed for at tilgå information, mens landene samtidig regulerer forskelligt. Det har stor betydning for både arbejdsgivere, arbejdstagere og i sidste ende den enkelte borger.

Derfor har Nordisk Råd rekommanderet Nordisk Ministerråd til at tage initiativ til at undersøge problematikker på udvalgte brancher. Som opfølgning herpå vil Nordisk Ministerråd påbegynde et eventuelt pilotprojekt, således at der potentielt kan etableres en fælles nordisk løsning inden for udvalgte områder. Midlet er konstruktiv dialog mellem parterne.

Med dialogmøderne har vi initieret en start på en eventuel løsning på området, der først og fremmest kræver en kortlægning og analyse af udvalgte brancher. Dialogmøderne har indbudt til drøftelse af nationale udfordringer på området, hvor de forskellige parter er blevet bevidste om egne såvel som andres problematikker, hvilket har skabt en gensidig anerkendelse af grænsehindringen på et nordisk plan. Endvidere har dialogmøderne søgt indsigt i, hvilke brancher der potentielt kunne være interessante at inddrage i Nordisk Ministerråds eventuelt kommende pilotprojekt. Dette har samlet set skabt et fundament for den videre proces i arbejdet med at kortlægge og løse grænsehindringen.

¹ "Arbejdsmobilitet i Norden – Lovregulerede erhverv og velfærdsprofessioner" (2014) og "Norden som rollemodel" (2015)

Case: Informationsmangel for virksomheder i Norden

www.nordenbusiness.org

Når en nordisk virksomhed skal etablere sig, rekruttere medarbejdere, gøre forretning eller sælge varer i et andet nordisk land, er det svært at finde og tilgå information. Det er også svært at få overblik over den eksisterende information, da den ikke er samlet ét sted.

Det er den nu.

På nuværende tidspunkt rummer Nordisk Ministerråds link-portal i alt:

- 158 links, der henviser til information om etablering af virksomhed
- 69 links, der henviser til information om rekruttering af medarbejdere
- 88 links, der henviser til information om salg og handel

Ovenstående case viser de problematikker, som virksomheder i Norden indtil nu har haft i forhold til at opsøge og tilgå information omkring grænseoverskridende erhvervsaktiviteter i Norden. Ved at samle links ét sted for alle erhvervsaktiviteter i Norden afhjælpes informationsbehovet, samtidig med at aktiviteter og videndeling på tværs af grænserne understøttes.

Informationsmangel for virksomheder i Norden

Ud fra Rambølls behovsanalyse fra 2014² blev det konkluderet, at virksomheder i Norden har svært ved at finde relevant information om gældende love og regler, når de skal bedrive virksomhed i et andet nordisk land. Der er et manglende overblik over den eksisterende information, som endvidere er svært tilgængelig, eftersom den ikke er samlet ét sted. Det er en barriere i sig selv, at gældende love og regler ikke er til at finde frem til og få overblik over. Især er det svært at finde relevant information, som omhandler etablering af virksomhed i et andet nordisk land, handel på tværs af grænser og rekruttering. Endvidere er det en barriere, at informationen ikke er tilstrækkelig tydelig, og at det heller ikke står klart, hvem man kan henvende sig til. Det resulterer i, at virksomhederne henvises til forskellige myndigheder og på egen hånd skal navigere efter de rette informationer. Samlet set medfører det erhvervs- og borgerrelaterede barrierer og modvirker grænseoverskridende aktiviteter i Norden, ligesom det minimerer vækst og samarbejde inden for det nordiske erhvervsliv.

Denne grænsehindring er imødekommet af Nordisk Ministerråd ved udvikling af førnævnte link-portal, der skal modvirke udfordringer, som virksomheder har med at finde information. På link-portalen har Nordisk Ministerråd samlet alle relevante links på en overskuelig måde, således nordiske virksomheder får et samlet overblik over vigtig information, når de udøver grænseoverskridende erhvervsaktiviteter i et andet nordisk land. Portalen indeholder links vedrørende etablering af virksomhed, rekruttering samt salg og handel. Målet er at afhjælpe informationsbehovet gennem én samlet platform, der skal medvirke til at understøtte aktiviteter og videndeling på tværs af de nordiske virksomheder og på tværs af grænser.

Efter udvikling og etablering af link-portalen er der behov for en drøftelse af den videre udvikling af portalen. På dialogmøderne er portalen blevet præsenteret, hvilket har skabt et nationalt fokus på, hvad portalen kan. Derudover er den videre udvikling af portalen blevet diskuteret i relation til virksomhedernes behov, samt i forhold til hvordan arbejdsmarkedets parter kan være med til at sikre et kendskab til portalen og en vedvarende synlighed.

² "Nordisk informationsportal for små og mellemstore virksomheder" af Rambøll (2014)

Indledende resultater

Dialogmøderne er godt modtaget

Parterne har taget godt imod dialogmøder om grænsehindringer. Dialogmøderne har fungeret som platform for dialog mellem de tre parter, hvor politikere og arbejdsmarkedets parter har haft mulighed for at mødes og drøfte grænsehindringer ud fra flere perspektiver og kompetencer. Alle parter er enige om, at dialog som platform er velfungerende, og der er et fremtidigt ønske om at fortsætte dialogen parterne imellem.

Dialog viser vejen mod løsninger

Dialog som middel til løsning af grænsehindringer er vel modtaget af parterne. Det er gennem dialog, at parterne opnår en gensidig forståelse og indsigt, og dialogen medvirker til at styrke relationen og samarbejdet. På den basis er der skabt en bedre relation og et fundament for samarbejde mellem parterne. Det har resulteret i, at der fremover er bedre forudsætninger for langsigtede, helhedsorienterede og holdbare løsninger. Endvidere kan dialog være midlet til løsning af andre grænsehindringer, eftersom indsigten, de tre parter besidder, vil kunne bidrage til langt bedre løsninger af grænsehindringer for fremtiden. Samtidig vil det forebygge, at andre grænsehindringer til gene for erhvervslivet i Norden opstår.

Nationalt fokus skaber nordiske løsninger

Der er i alt afholdt otte nationale dialogmøder, hvor parterne har drøftet nationale problematikker og udfordringer samt input til løsninger og det videre arbejde. Input og forslag fra allerede afholdte dialogmøder er løbende blevet præsenteret på efterfølgende dialogmøder, således de enkelte lande har opnået indsigt i problematikker og udfordringer hos de øvrige nordiske lande. Det har dels skabt en egen-bevidsthed, dels en bevidsthed om andre landes problematikker.

På de følgende sider præsenteres de resultater, som landene har til fælles, og som berører alle, eftersom udgangspunktet i fælles problemstillinger og løsningsforslag er det bedste incitament for løsning af grænsehindringerne.

Brancheregulerede erhvervskvalifikationer

Anerkender nationale barrierer

Landene anerkender nationalt, at branchernes egenregulering er barriereskabende for den nordiske mobilitet. Det gør det svært at koordinere og agere både nationalt og nordisk, eftersom der mangler overblik og indsigt i egne såvel som andre landes egenregulerede krav og regler. Der er stor mangel på gennemsigtighed, og der udtrykkes et stort behov for bedre dialog og koordinering mellem de egenregulerede brancher i Norden.

Betydelig grænsehindring for alle parter

Dialogmødernes parter bekræfter, at der er mangel på information og endvidere problematikker på området, og de anerkender, at der er behov for en undersøgelse af problematikkerne inden for udvalgte brancher. De forskellige parter opfordrer derfor til, at området undersøges branche for branche, hvor forskelligheder kortlægges. Det vil resultere i langt bedre gennemsigtighed og et bedre overblik på området, hvilket vil være et godt fundament for at påbegynde løsninger.

Eksempler findes, men er ikke dokumenterede

Under dialogmøderne er det kommet frem, at der findes flere eksempler på problematikker på området. Flere omhandler byggebranchen:

- Der opleves problemer, når en virksomhed skal støbe beton eller installere gas i et andet land. Det kræver ekstra ressourcer både økonomisk og tidsmæssigt at finde frem til en løsning.
- Ved montage af beton er der problemer, når en virksomhed skal udføre montagen i et andet nordisk land.
- Problemer opleves i relation til certifikater, fx sikkerhedscertifikater på byggepladser, hvor det ofte er svært at få godkendt dem i andre nordiske lande.
- Der er problemer ved arbejdsmiljøuddannelser, hvor uddannelsen ikke kan godkendes i alle lande.
- Der opleves problemer med, at erhvervsuddannelser er svære at sammenligne over landegrænser. Det er f.eks. problematisk, at elektrikeruddannelsen ikke kan anerkendes på tværs af de nordiske lande, selvom uddannelsen er den samme.
- Muligheden for at få praktikplads i et andet nordisk land under

erhvervsuddannelse er ikke eksisterende.

Deltagernes forslag til kortlægning

Der er mangel på dokumentation af problematikker, hvorfor der først og fremmest er behov for at definere og kortlægge området. Især foreslår deltagerne at starte med at kortlægge følgende:

- Diverse certifikater: truck, brand, kran, kørekort
- Autorisationer for vand, kloak, gas, el

Helt generelt foreslår deltagerne at starte en kortlægning af byggebranchen, eftersom der er kendskab til flere eksempler på problematikker. Kortlægningen bør starte, hvor der er størst chance og potentiale for at opnå mobilitet.

Anerkendelse frem for harmonisering

Deltagerne foretrækker i høj grad at anerkende frem for at harmonisere på området, eftersom harmonisering vil skabe modvillighed og samtidig være en langt mere kompleks proces. Enkelte af deltagerne anbefaler at anvende Anerkendelsesdirektivet artikel 3 fra EU-lovgivning som løftestang for en kortlægning. Direktivet kan anvendes til at sikre, at de nordiske lande ikke skaber barrierer for sig selv ved at fortolke for uensartet. Myndigheder, der arbejder med direktivet i praksis, bør inddrages og være rådgivende instans i de nordiske landes fortolkning og anvendelse af direktivet. Derfor bør det også først og fremmest undersøges, hvordan den nuværende fortolkning og anvendelse af direktivet ser ud land for land, hvorfra potentialer, udviklingsområder og ensretning kan identificeres og drøftes.

Arbejdsmarkedets parter vil bidrage

Arbejdsmarkedets parter ønsker alle at medvirke og bidrage til en kortlægning på området og i særdeleshed i et kommende pilotprojekt, da de alle er motiverede for at påbegynde en løsning på området. En inddragelse af arbejdsmarkedets parter vil ligeledes også sikre et operationelt aspekt, eftersom det er dem, der i sidste ende skal ændre de nuværende vilkår og regler i praksis.

Link-portal for virksomheder i Norden

Stort behov på området er bekræftet

Dialogmødernes deltagere har vist stor interesse og udtrykt et behov for en link-portal i Norden. De bekræfter alle, at det er svært at få overblik over relevant information, og ofte sendes man videre fra myndighed til myndighed, som heller ikke har svar på de spørgsmål, virksomhederne i Norden måtte have.

Værdsat initiativ

Eftersom det er svært både at opspore og navigere i den svært tilgængelige information for virksomheder i Norden, er link-portalen blevet godt modtaget af parterne, og initiativet roses og værdsættes. Link-portalen er et godt udgangspunkt for at minimere informationsmanglen for virksomheder i Norden. Størstedelen af parterne på dialogmøderne er interesserede i at tage den i brug, bidrage nationalt til at skabe en synlighed og holde et fokus på inddragelse af arbejdsmarkedets parter i den videre drift og udvikling.

Markedsføring af portalen skal prioriteres

Deltagerne pointerer, at det er vigtigt at få skabt et kendskab til link-portalen hos den reelle målgruppe, hvorfor der er bred enighed om, at det skal være et fokusområde. Især SEO-optimering (søgemaskineoptimering af hjemmesiden, som gør siden relevant til brugerens søgning) og henvisninger til portalen fra relevante hjemmesider er vigtigt at prioritere. Derfor foreslår flere parter at lave en specifik plan for markedsføring af portalen, så den hurtigst muligt kan anvendes af de virksomheder, der har behov for information. Arbejdsmarkedets parter ønsker alle at bidrage i markedsføring af portalen.

Yderligere input til optimering af link-portalen

Flere deltagere havde forslag og input til udvikling og optimering af link-portalen. Bl.a. at link-portalen bør kunne findes på hjemmesider for ambassader, arbejdsmarkedsparternes hjemmesider, faglige organisationers hjemmesider osv. Samtidig bør der løbende sikres et samspil med EU-lovgivning. Yderligere nævnes det, at den bør udbygges med flere temaer, bl.a. mangler der information om entreprise.

Fokus på udvikling og finansiering

På dialogmøderne er en eventuel udvidelse af link-portalen blevet diskuteret. Flere

deltagere udtrykker, at der på sigt kan være et behov for at udbygge link-portalen til en egentlig informationsportal, så portalen indeholder både links, men også brugbar information for virksomheder i Norden. Parterne pointerer dog også, at de vil afvente modtagelsen af link-portalen for at se, om den lever op til informationsbehovet. Det bør besluttes, hvem der skal administrere og opdatere både hjemmeside og portalens information, således det er brugbart, relevant og opdateret.

Anbefalinger

På de otte afholdte dialogmøder er der identificeret vigtige opmærksomhedspunkter i relation til de to grænsehindre, og de forskellige parter har bidraget med vigtige input og forslag til, hvordan eventuelle løsninger på områderne kan påbegyndes.

Vigtigst er det at bemærke, at de forskellige parter fra hvert af de nordiske lande og selvstyrende områder er indstillede på at tage et nationalt ansvar for løsning af grænsehindringerne til fordel for det nordiske erhvervsliv.

For at påbegynde eventuelle løsninger af de to grænsehindre foreslår vi følgende anbefalinger, der primært tager afsæt i udbyttet fra de sidste tre års fokus på erhvervsrelaterede grænsehindre i Norden.

Brancheregulerede erhvervskvalifikationer

1. Kortlægning af udvalgte brancher
2. Etablering af platform for dialog og anerkendelse

Link-portal for virksomheder i Norden

1. Lancering af link-portal
2. Udbredelse af link-portal i 2018
3. Fokus på videreudvikling af link-portalen

Anbefalingerne uddybes på de følgende sider.

Brancheregulerede erhvervskvalifikationer

Brancheregulerede erhvervskvalifikationer er en grænsehindring, hvor problematikker og udfordringer på området endnu ikke er dokumenterede, men den er af afgørende betydning, eftersom den forhindrer såvel arbejdskraftens frie bevægelighed som virksomheders tilgang til arbejdskraft. Endvidere er det en grænsehindring af kompleks art, hvor flere brancheregulerede erhverv kan bestå af yderligere branchespecifikke grænsehindringer, ligesom grænsehindringerne er branche- og landsspecifikke. Derfor er der behov for, at grænsehindringen først og fremmest kortlægges.

1. Kortlægning af udvalgte brancher

- a. Vi anbefaler, at MR-A i Nordisk Ministerråd står i spidsen for en kortlægning af udvalgte brancher via et snarligt pilotprojekt. I tilknytning anbefaler vi, at MR-A i kortlægningen allierer sig med en(/flere) rådgivende instans(er), der har indsigt i de udvalgte brancher og har erfaring med systematisk kortlægning og analyse.
- b. Vi anbefaler at tage udgangspunkt i byggebranchen, hvor der ud fra dialogmødernes input er størst potentiale. Vi anbefaler enten at udvælge 1-2 erhverv eller 2-3 certifikater inden for byggebranchen.
- c. Vi anbefaler at anvende principper fra Anerkendelsesdirektivet artikel 3 fra EU-lovgivning samt EPC-proceduren³ som inspiration til, hvordan kortlagte brancher/certifikater for fremtiden potentielt set kan anerkendes. Hertil anbefaler vi, at MR-A gør brug af især arbejdsmarkedets parterers indsigt i anvendelse og fortolkning af Anerkendelsesdirektivet samt EPC-proceduren, hvilket kan bidrage til en i praksis optimal løsning for fremtiden.
- d. Vi anbefaler, at kortlægningen også omfatter en liste over relevante kontaktpersoner, der kan bidrage med indsigt i både kortlægningen såvel som i eventuelle fremtidige løsninger særligt i relation til anerkendelse.

2. Etablering af platform for dialog og anerkendelse

- a. Vi anbefaler, at der etableres en platform for dialog og anerkendelse, som

³ The European Professional Card. Det europæiske erhvervspas er en elektronisk procedure, som gør det muligt at få erhvervsmæssige kvalifikationer anerkendt i andre EU-lande.

efter en kortlægning kan sætte en videre praksis for anerkendelse af erhvervskvalifikationernes forskelligheder, og hvor der er mulighed for at dele information og viden.

- b. Vi anbefaler, at arbejdsmarkedets parter såvel som repræsentanter fra relevante ministerier (MR-A) er en del af denne platform, hvor de som instans skal sikre dialog og videndeling om, hvordan kortlagte brancher kan nærme sig en anerkendelse, og hvordan denne anerkendelse kan udmønte sig.
- c. Vi anbefaler, at den etablerede platform som en varig instans påtager sig ansvaret for fortsat at kortlægge erhvervskvalifikationer inden for de brancheregulerede erhverv, så instansen for fremtiden bliver løbende ansvarlig for at forebygge problematikker og barrierer inden for området. Det vil skabe en permanent forebyggelse af yderligere hindringer på området, ligesom det løbende vil bidrage til videndeling samt øget indsigt i og kendskab til området.

Link-portal for virksomheder i Norden

Informationsmangel for virksomheder i Norden blev i 2014 kortlagt som en afgørende grænsehindring, der forhindrer grænseoverskridende aktiviteter i Norden. Gennem de sidste tre år har Nordisk Ministerråd derfor haft fokus på at den. Grænsehindringen er løst af Nordisk Ministerråd med en link-portal for virksomheder i Norden. Der er nu behov for at skabe kendskab til link-portalen og synliggøre den for de rette målgrupper. Det kræver fokus på udbredelse, mens det også er vigtigt at have fokus på den videre optimering og udvikling af portalen, således at den understøtter det informationsbehov, som virksomheder i Norden måtte have nu og i fremtiden.

1. Lancering af link-portal

- a. Vi anbefaler hurtigst muligt at lancere link-portalen, så den inden for kort tid kan tages i brug af de rette målgrupper og efterkomme det store behov på området.
- b. Vi anbefaler inden lancering af link-portalen at sikre, at nuværende information på siden lever op til Nordisk Ministerråds retningslinjer.
- c. Vi anbefaler, at Nordisk Ministerråd står for driften af portalen samt afsætter midler til udbredelse af denne. Det vil sikre, at siden forbliver opdateret og samtidig imødekommer erhvervslivets behov.

2. Udbredelse af link-portal i 2018

- a. Vi anbefaler at udbrede link-portalen i 2018 med fokus på at skabe kendskab og synliggøre portalen.
- b. Vi anbefaler, at udbredelsen af link-portalen tager udgangspunkt i en markedsføringskampagne, der henvender sig til link-portalens målgrupper med budskaber om de behov, portalen imødekommer.
- c. I opstartsfasen af kampagnen anbefaler vi, at den/de kampagneansvarlige allierer sig med relevante samarbejdspartnere, fx arbejdsmarkedets parter, der bør bidrage og hjælpe med at drive kampagnen.
- d. Dertil anbefaler vi, at de relevante udvalgte samarbejdspartnere forberedes og mobiliseres inden kampagneopstart. På den baggrund bør de modtage diverse kampagnematerialer og kommunikationspakker, de kan anvende i kommunikationen til de rette målgrupper.

3. Fokus på videreudvikling af link-portalen

- a. Vi anbefaler i 2018 at føre statistik over brugen af link-portalen og samtidig jævnligt føre dokumentation over indberettede forbedringspunkter og potentialer.
- b. Vi anbefaler løbende at udvide link-portalen med yderligere eventuelle temaområder, der måtte være relevante og efterspurgt. Det forudsætter, at der løbende afholdes dialog med arbejdsmarkedets parter omkring behov og efterspørgsel, eftersom de besidder denne viden.
- c. Vi anbefaler i løbet af 2018 analytisk at identificere behov og omkostninger for en potentiel udvidelse af portalen til en informationsportal. Her bør Grænsehindringsrådet og Web/Kommunikation i Nordisk Ministerråd koordinere et samarbejde herom. Dette arbejde bør ske dels ud fra en systematisk behovsanalyse, dels ud fra dialog med arbejdsmarkedets parter.

Dialogmøder fremover

På baggrund af grænsehindringsrådets nye mandat fortsætter dialogen gennem nationale dialogmøder og netværk. Dette for at skabe et fundament, hvor Grænsehindringsrådet sammen med de berørte ministerier og arbejdsmarkedets parter indgår i et tæt samarbejde for at skabe mobilitet og vækst for erhvervslivet i Norden.

Den nationale dialog vil bidrage til at skabe nordiske løsninger, eftersom hvert land får øget bevidstheden om både egne såvel som de øvrige landes problemer og udfordringer, hvor så denne viden opsamles og bruges på et nordisk plan.

Arbejdsmetoden vil sikre, at samarbejdet er baseret på grænsehindringer, som de fleste lande prioriterer og dermed vil gøre en indsats for at løse.

